

KOMUNIKAT NA TEMAT UWARUNKOWAŃ SPOŁECZNO-GOSPODARCZYCH FUNKCJONOWANIA PRZEDSIĘBIORSTW W KRAJU I WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM

Wrzesień 2014

1. Przegląd najważniejszych wydarzeń gospodarczych we wrześniu 2014 r. wraz z głównymi trendami gospodarczymi.

Poniżej przedstawiony został skrót najważniejszych artykułów dotyczących trendów gospodarczych w regionie, w Polsce oraz w krajach euro landu.

Rynek pracy prawie jak przed kryzysem. Bezrobocie spadło w sierpniu do 11,7 proc

Gazeta Wyborcza, 09.09.2014 r.

W sierpniu bez pracy było 1,86 mln osób, to o 24 tys. bezrobotnych mniej niż lipcu – to już siódmy z rzędu miesiąc spadku bezrobocia. Liczba osób zarejestrowanych w urzędach pracy zmalała w tym czasie o 405 tys. Do urzędów pracy pracodawcy zgłosili w ubiegłym miesiącu zapotrzebowanie na 93 tys. pracowników i stażystów, czyli blisko o jedną piątą więcej niż rok wcześniej. Ponadto w czwartym kwartale firmy deklarują chęć zatrudnienia kolejnych pracowników – zatrudnienie chce zwiększyć 13 proc. firm. Tylko w trzech z dziesięciu badanych sektorów gospodarki pracodawcy częściej planują zwolnienia niż zatrudnianie pracowników. Według badań CBOS na zlecenie Konferencji Lewiatan, wynika, iż w przyszłym roku aż 26,4 proc. średnich firm (19,4 proc. małych firm i 11,4 proc. mikroprzedsiębiorstw) zamierza zatrudnić kolejnych pracowników. Jednak tutaj pojawia się problem niedoboru pracowników o kompetencjach poszukiwanych przez pracodawców, jak wynika z przeprowadzonych badań już co trzeci pracodawca ma taki problem. Dlatego też pracodawcy zaczęli rozszerzać kryteria rekrutacji, konieczne jest także tworzenie możliwości rozwoju obecnych pracowników. Dlatego z myślą o doszkalaniu pracowników Ministerstwo Pracy uruchomiło Krajowy Fundusz Szkoleniowy, na który przeznaczono w przyszłym roku 179 mln zł.

Od 2015 r. wzrosną pensje i odszkodowania

Dziennik Gazeta Prawna, 12 - 14.09.2014

Wszystko wskazuje, że najniższa płaca wyniesie w przyszłym roku 1 750 zł. Nowa suma będzie stanowić 44,1 proc. prognozowanej przeciętnej pensji w 2015 r. Według szacunkowych danych pracowników, którzy otrzymają podwyżkę minimalnej płacy o 70 zł jest około 1,3 mln. Z kolei najniższe wynagrodzenie osób, które rozpoczną swoją pierwszą pracę, będzie wynosić 1 400 zł. W związku z podwyżką najniższej płacy wzrośnie także wynagrodzenie za czas przestoju w firmie, a także wzrost dodatku do pensji z tytułu pracy w porze nocnej. Wyższa

**Wydział Polityki Rynku Pracy
Zespół Przewidywania i Zarządzania Zmianą Gospodarczą
Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie**

ul. Głowackiego 28, 10-448 OLSZTYN
tel. (89) 522 79 00, fax. (89) 522 79 01, e-mail: olwu@up.gov.pl

pensja minimalna oznacza także dodatkowe wydatki dla budżetu państwa z tytułu finansowania niektórych wynagrodzeń i składek, których wysokość zależy od najniższej płacy. Łącznie wyniosą one (w skali roku) 12,5 mln zł, w tym 5,1 mln zł z tytułu składek na ubezpieczenie duchownych oraz 4,2 mln zł z tytułu wynagrodzenia za pracę skazanych.

Deflacja większa, czas ciąć stopy

Rzeczpospolita, 16. 09.2014

Wskaźnik cen w gospodarce spada, a obroty z zagranicą słabną. Ceny towarów i usług w sierpniu były o 0,3 proc. niższe niż przed rokiem, oznacza to pogłębienie spadku wobec lipca, kiedy deflacja wyniosła 0,2 proc. Zdaniem ekonomistów, kolejne miesiące przyniosła dalsze pogłębienie deflacji, we wrześniu oczekuje się spadku cen o 0,5 proc., a inflacja w grudniu powróci do zera. Odnotowano słabsze dane o obrotach z zagranicy – wzrost eksportu wyhamował w lipcu do 6,4 proc., z 7,3 proc. w czerwcu; również z 9,6 proc. do 4,5 proc. zwolniła dynamika importu. Wyhamowanie tempa wzrostu importu sugeruje słabość popytu wewnętrznego, co razem z hamowaniem eksportu i delacją staje się kluczowym argumentem za tym, aby obniżyć stopy procentowe. Ekonomiści spekulują spadek cen pieniądza od 0,25 pkt proc., przez kolejne 2-3 miesiące, do nawet spadku w wysokości 0,75 pkt proc.

„Gwarancje dla młodzieży” to korzyści także dla firm

Dziennik Gazeta Prawna, 11.09.2014

W ramach projektu „Równi na rynku pracy” realizowane są staże zawodowe, natomiast pracodawcy za zatrudnienie młodej osoby otrzymają premie. Realizacja „Gwarancji...” będzie odbywać się przy udziale środków pochodzących z budżetu UE w ramach EFS oraz inicjatywy na rzecz zatrudnienia młodych ludzi. Jako pierwsi, realizację „Gwarancji...” rozpoczęły Ochotnicze Hufce Pracy, projektami: „Pomysł na siebie” oraz „Równi na rynku pracy”, obecnie kończy się proces rekrutacji uczestników obydwu projektów. W program „Gwarancji...” zaangażowane są także powiatowe i wojewódzkie urzędy pracy (które będą wdrażać działania dla osób bezrobotnych do 25. roku życia) oraz Bank Gospodarstwa Krajowego (w zakresie pożyczek dla młodych ludzi na rozpoczęcie działalności gospodarczej). Istotnym faktem, jest to, iż projekt przewiduje jednorazową premię dla pracodawcy w związku z zatrudnieniem stażysty na okres 6 miesięcy, poprzedzone zawarciem umowy z potencjalnym pracodawcą, który zobowiązuje się do zwrotu świadczeń w przypadku niedotrzymania warunków umowy. Każdemu uczestnikowi projektu w trakcie odbywania stażu zawodowego zostanie przydzielony opiekun, natomiast stażystom przysługiwać będzie stypendium za każdy miesiąc w wysokości 120 proc. zasiłku dla bezrobotnych. Warto podkreślić, że komendant główny OHP podjął decyzję o uruchomieniu od IV kw. 2014 r. specjalnych środków finansowanych z budżetu OHP na organizację bezpłatnych szkoleń zawodowych.

Regiony walczą o swoje w Unii

Rzeczpospolita, 23.09.2014

Rozpoczęły się negocjacje dotyczące ostatecznej treści regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020, w których samorządy województw będą zarządzać 40 proc. pieniędzy z polityki spójności. W ich gestii znajdzie się 31,2 mld euro, a więc 14 mld euro więcej niż w okresie 2007-2013. Do województw trafią pieniądze z dwóch europejskich kieszeni, a mianowicie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (jak dotychczas) oraz z Europejskiego Funduszu Społecznego. Największy wkład unijny do regionalnych

**Wydział Polityki Rynku Pracy
Zespół Przewidywania i Zarządzania Zmianą Gospodarczą
Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie**

ul. Głowackiego 28, 10-448 OLSZTYN
tel. (89) 522 79 00, fax. (89) 522 79 01, e-mail: olwu@up.gov.pl

programów operacyjnych na lata 2014-2020 odnotowały województwa: śląskie – 3,47 mld euro, małopolskie – 2,87 mld euro, wielkopolskie – 2,44 mld euro. Województwo warmińskie otrzymało 1,72 mld euro, najmniej otrzymują województwa: lubuskie – 0,9 mld euro, opolskie 0,94 mld euro, podlaskie – 1,21 mld euro. Oprócz większej puli pieniędzy, zwiększy się także odpowiedzialność regionów za kreowanie i realizację polityki rozwoju. Samorządy województw zostały mocno włączone w zarządzanie programami operacyjnymi i dlatego stały się teraz nieodzownym partnerem w działaniach na rzecz efektywnego i skutecznego wykorzystania funduszy UE.

Polski przemysł ciągle jest tylko naśladowcą

Rzeczpospolita, 12.09.2014r.

Jak wskazuje Komisja Europejska – nasz kraj musi poprawić konkurencyjność przemysłu, w ocenie Brukseli mamy zbyt mało innowacji i polegamy głównie na transferze technologii z zagranicy. Jako atuty Polski Komisja oceniła dostęp do kredytów i różne programy wspierania finansowego przedsiębiorstw. Podobnie jest z poziomem inwestycji, który w 2013 r. wynosił 18,4 proc. nakładów brutto na środki trwałe – w porównaniu z 17,3 proc. średnio w Unii. Zdaniem Komisji, mimo, iż Polska zawsze dobrze wypadła w statystykach dotyczących edukacji – to mamy poważny problem z niedopasowaniem oferty wyższych uczelni do oczekiwań pracodawcy. Zdecydowanie piątą achillesową polskiej gospodarki są innowacje, poziom na badania i rozwój wynosi zaledwie 0,9 proc. PKB przy średniej UE na poziomie 2,06 proc. PKB. Na innowacyjność przemysłu źle wpływa niski poziom komercjalizacji badań naukowych, słabe więzi między światem nauki i biznesu oraz niski poziom innowacyjności w firmach, do czego przyczynia się system podatkowy sprzyjający transferowi technologii z zewnątrz. Jednak warto zaznaczyć, że działalność polskich firm na globalnych rynkach, mimo trudnej sytuacji, rośnie. Oczywiście eksperci zgodnie podkreślają, że konieczne jest wejście w nowe, własne, a nie importowane technologie. Komisja zwraca uwagę na zbyt skomplikowany i nieefektywny system podatkowy, zwłaszcza VAT, docenia jednak fakt, że Polska reformuje administrację, aby ułatwić życie przedsiębiorcom.

Poprawa na rynku pracy daje zarobić lowcom głów

Rzeczpospolita, 22.09.2014

Rekruterzy liczą w tym roku na dwucyfrowy wzrost przychodów (ok. 20 proc.), korzystają ze wzrostu popytu na specjalistów i menadżerów. Sprzyja im też wymiana pokoleniowa w prywatnych firmach. Jaki ocenia branżowe stowarzyszenie Polskie Forum HR, w pierwszym półroczu br. rynek rekrutacji wzrósł o 25 proc., jego wartość zaś sięga kilkuset milionów złotych rocznie. Coraz więcej prywatnych firm korzysta z usług profesjonalnych agencji. Branże sprzyjają inwestycje m.in. w sektorze nowoczesnych usług biznesowych, gdzie wchodzi kolejne firmy rekrutujące setki socjalistów i menadżerów. Ożywił się rynek pracy dla handlowców, przybywa projektów rekrutacyjnych w przemyśle, logistyce i IT. Według przeprowadzonych badań najwyższy odsetek rekrutacji specjalistów i menadżerów planowany jest w branży SSC/BPO (centra/usług) – aż 88% firm planuje rekrutację, w telekomunikacji – 79%, w branży IT – oprogramowanie – 77%, w handlu detalicznym – 68%, w motoryzacji i rolnictwie – 65%. W badaniu przeprowadzonym przez Work Service, 64% pracodawców planuje poszukiwać nowych pracowników samodzielnie, poprzez dział HR, natomiast 43% poprzez urząd pracy. Ocenia się, iż polski rynek usług rekrutacji i selekcji kandydatów do pracy może być wart nawet 400 mln zł.

**Wydział Polityki Rynku Pracy
Zespół Przewidywania i Zarządzania Zmianą Gospodarczą
Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie**

ul. Głowackiego 28, 10-448 OLSZTYN
tel. (89) 522 79 00, fax. (89) 522 79 01, e-mail: olwu@up.gov.pl

2. Rynek pracy w województwie warmińsko-mazurskim

Liczba bezrobotnych w sierpniu 2014 roku, w województwie warmińsko-mazurskim wyniosła 95 169 osób i w porównaniu do poprzedniego miesiąca zmniejszył się o 1 393 osoby, tj. o 1,4%.

Na przestrzeni dwóch pierwszych tygodni września, liczba osób zarejestrowanych w urzędach pracy w naszym regionie, w stosunku do końca sierpnia, spadła o 178 osób, (tj. o 0,2%) i wynosiła 94 991 osób.

W okresie rocznym, liczba osób bezrobotnych zmniejszyła się o 12 764 osób (tj. 11,8%). Spadek poziomu bezrobocia wystąpił we wszystkich powiatach, a największy w: iławskim o 33,5% (tj. o 1 424 osoby) oraz nowomiejskim (o 20,0% czyli 749 osób).

Stopa bezrobocia rejestrowanego w regionie, w sierpniu 2014 roku ukształtowała się na poziomie 18,4%, w kraju natomiast 11,7%. W odniesieniu do stycznia 2014 r. wartość tego wskaźnika spadła zarówno w województwie (o 3,2 pkt proc.), jak i w kraju (o 1,7 pkt. proc.). W sierpniu 2014 r. dystans pomiędzy wartością stopy bezrobocia w kraju i w województwie wyniósł 6,7 pkt. proc., co oznacza, iż był o 0,1pkt proc. niższy niż miesiąc wcześniej.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w sierpniu 2014 roku w województwie warmińsko-mazurskim wyniosło 135,2 tys. osób i spadło o 0,6% w stosunku do analogicznego okresu 2013 roku. W porównaniu do sierpnia ub. roku zatrudnienie zmalało min. w budownictwie (o 8,5%), zakwaterowaniu i gastronomii (o 0,6%), transporcie i gospodarce magazynowej (o 0,1%). Natomiast w ujęciu rocznym wzrost zatrudnienia nastąpił m.in. w sekcjach: informacja i komunikacja (o 12,4%), działalność profesjonalna i naukowa (o 2,5%) oraz w przemyśle (o 1,6%).

**Tabela 2. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w tys.
(Sierpień 2014)**

Wyszczególnienie	Sierpień 2014
Ogółem	135,2
Przemysł	77,6
<i>w tym przetwórstwo przemysłowe</i>	70,7
Budownictwo	11,9
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	20,4
Transport i gospodarka magazynowa	5,0
Zakwaterowanie i gastronomia	2,8
Informacja i komunikacja	1,1
Obsługa rynku nieruchomości	2,4
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	2,0

Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

3. Kursy Walut, stopy procentowe

Średni miesięczny kurs dolara amerykańskiego w Narodowym Banku Polskim w sierpniu 2014 roku, wyniósł 314,82 zł/100 USD i spadł w stosunku do poprzedniego miesiąca o 2,9%.

Średni miesięczny kurs euro w Narodowym Banku Polskim w sierpniu 2014 roku, wyniósł 419,32 zł/100 EUR, i zwiększył swoją wartość w stosunku do poprzedniego miesiąca o 1,2%.

Średni miesięczny kurs franka szwajcarskiego w Narodowym Banku Polskim w sierpniu 2014 roku, wyniósł 346,02 zł/100 CHF i powiększył się w stosunku do poprzedniego miesiąca o 1,4%.

Na posiedzeniu w dniach 04-05.03.2014 r. Rada Polityki Pieniężnej (RPP) postanowiła utrzymać stopy procentowe na poziomie obowiązującym niezmiennie od 4 lipca 2013r. Obecnie stopy procentowe notują następujące wartości: stopa referencyjna- 2,50% w skali rocznej; stopa lombardowa- 4,0% w skali rocznej; stopa depozytowa- 1,0% w skali rocznej; stopa redyskonta weksli- 2,75%.

4. Sytuacja społeczno-gospodarcza w kraju i w województwie warmińsko-mazurskim

W sierpniu 2014 r. sytuacja społeczno-gospodarcza kraju przedstawiała się następująco:

- Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w kraju w końcu sierpnia br. wyniosła 1 853,2 tys. i w porównaniu do lipca 2014 r. zmniejszyła się o 1,3% (tj. o 25,3 tys. osób), natomiast w skali roku - o 11,0% (tj. o 230,0 tys.);
- Stopa bezrobocia rejestrowanego w sierpniu 2014 r. wyniosła 11,7% i była niższa o 0,1 pkt. proc. w stosunku do lipca 2014r. W odniesieniu do sierpnia roku 2013 – była niższa o 1,3 pkt. proc.
- Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w sierpniu 2014 r. wyniosło 5 534,6 tys. osób i było o 0,7% większe niż przed rokiem. Wzrost zatrudnienia w skali roku odnotowano m.in. w: działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 6,7%), informacji i komunikacji (o 3,1%), dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami, rekultywacji (o 2,5%), obsłudze rynku nieruchomości (o 2,3%) oraz przetwórstwie przemysłowym (o 2,2%). Spadek zatrudnienia utrzymał się w: budownictwie (o 7,4%); górnictwie i wydobywaniu (o 6,9%), wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 5,7%).
- W sierpniu 2014 roku, przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 3 927,86 zł i w stosunku do tego samego okresu 2013 roku, wzrosło o 4,0%. Wzrost płac odnotowano w większości sekcji, natomiast najbardziej w: administrowaniu i działalności wspierającej (o 5,2%), przetwórstwie przemysłowym i budownictwie (po 4,7%), transporcie i gospodarce magazynowej (o 4,4%) oraz zakwaterowaniu i gastronomii (o 4,2%).

**Wydział Polityki Rynku Pracy
Zespół Przewidywania i Zarządzania Zmianą Gospodarczą
Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie**

ul. Głowackiego 28, 10-448 OLSZTYN
tel. (89) 522 79 00, fax. (89) 522 79 01, e-mail: olwu@up.gov.pl

- W sierpniu br. ceny towarów i usług konsumpcyjnych były o 0,3% niższe niż w tym samym okresie 2013r. Obniżyły się ceny żywności i napojów bezalkoholowych (o 0,5%), odzieży i obuwia (o 0,2 pkt. proc.), a także usług związanych z transportem (po 0,1 pkt. proc.). Wyższe były natomiast m.in. ceny napoi alkoholowych i wyrobów tytoniowych (o 0,2 pkt. proc.), usług związanych z łącznością (o 0,2%), mieszkań (o 0,1%).
- W sierpniu br. produkcja sprzedana przemysłu ukształtowała się na poziomie o 0,7% wyższym niż przed rokiem (w porównaniu z poprzednim miesiącem obserwowano spadek o 1,2%);
- Wydatki budżetu państwa w sierpniu 2014 r. ukształtowały się na poziomie 209 123,3 mln zł (64,3% kwoty założonej w ustawie budżetowej na 2014 r.), dochody – 184 486,9 mln zł (66,4%). Deficyt ukształtował się na poziomie 24 636,4 mln zł, co stanowiło 51,9% planu.

Wpływ czynników makroekonomicznych na sytuację społeczno-gospodarczą Warmii i Mazur w sierpniu 2014 roku:

- W sierpniu 2014 roku, przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 3 144,62 zł i w stosunku do tego samego okresu 2013 roku, wzrosło o 3,5%. Wzrost płac odnotowano w większości sekcji, natomiast najbardziej w: handlu (o 5,7%), informacji i komunikacji (o 5,2%), transporcie i gospodarce magazynowej (o 4,9%) oraz zakwaterowaniu i gastronomii (o 3,8%).

**Tabela 4. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w zł.
(sierpień 2014)**

Wyszczególnienie	Sierpień 2014
Ogółem	3 144,62
Przemysł	3 235,67
w tym przetwórstwo przemysłowe	3 195,79
Budownictwo	3 240,36
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	2 803,90
Transport i gospodarka magazynowa	2 818,34
Zakwaterowanie i gastronomia	2 654,25
Informacja i komunikacja	4 162,64
Obsługa rynku nieruchomości	3 584,20
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	3 450,59

Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

- Produkcja sprzedana budownictwa, w cenach bieżących, w sierpniu 2014 r. wyniosła 234,0 mln zł i była o 6,9% wyższa niż w roku ubiegłym; utrzymała się natomiast na poziomie poprzedniego miesiąca.
- Produkcja budowlano – montażowa, w cenach bieżących, w sierpniu 2014 r. ukształtowała się na poziomie 148,6 mln zł i stanowiła 63,5% ogółu produkcji sprzedanej budownictwa. W stosunku do poprzedniego miesiąca produkcja

Wydział Polityki Rynku Pracy
Zespół Przewidywania i Zarządzania Zmianą Gospodarczą
Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie
 ul. Głowackiego 28, 10-448 OLSZTYN
 tel. (89) 522 79 00, fax. (89) 522 79 01, e-mail: olwu@up.gov.pl

budowlano – montażowa spadła o 3,4%, natomiast w stosunku do sierpnia ubiegłego roku o 5,4%.

- Produkcja sprzedana przemysłu w sierpniu br. osiągnęła wartość 2 223,2,4 mln zł. i była o 0,8% niższa niż w sierpniu ub. roku. Spadek produkcji sprzedanej odnotowano w górnictwie i wydobywaniu (o 23,6%) oraz przetwórstwie przemysłowym (o 0,7%). Wzrost odnotowano w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 6,2%) oraz dostawie wody; gospodarowanie ściekami i odpadami (o 2,6%).
- w sierpniu w porównaniu z analogicznym miesiącem ub. spadła liczba mieszkań oddanych do użytkowania (o 36,5%) do poziomu 191 oraz liczba mieszkań, których budowę rozpoczęto (o 4,1% do 302). Wzrosła natomiast liczba mieszkań, na budowę których wydano pozwolenia – do 316 (wzrost o 7,8%).
- W porównaniu z sierpniem roku ubiegłego odnotowano wzrost sprzedaży detalicznej o 2,6% i hurtowej – o 10,9%.

Opracowanie:

Wydział Polityki Rynku Pracy,

Zespół Przewidywania i Zarządzania Zmianą Gospodarczą

WUP w Olsztynie, na podstawie:

- 1) Informacja o sytuacji społeczno-gospodarczej w sierpniu 2014 r. Główny Urząd Statystyczny; 22.09.2014.
- 2) Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa warmińsko-mazurskiego sierpniu 2014, Nr 8/2014. Urząd Statystyczny w Olsztynie, 24.09.2014r.
- 3) Strona internetowa Narodowego Banku Polskiego, www.nbp.pl

Wydział Polityki Rynku Pracy
Zespół Przewidywania i Zarządzania Zmianą Gospodarczą
Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie

ul. Głowackiego 28, 10-448 OLSZTYN
tel. (89) 522 79 00, fax. (89) 522 79 01, e-mail: olwu@up.gov.pl